

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΑ Η.Α.Ε
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΝΤΟΥΜΠΑΙ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ

Ντουμπάι, Νοέμβριος 2019
Συντάκτης: Μαρία Κωστοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
(ενημέρωση Οκτώβριος 2020)

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΑ Η.Α.Ε
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΝΤΟΥΜΠΑΙ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΑ ΗΑΕ

Περιεχόμενα

1. ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	2
1.1. Μέγεθος και Δομή Αγοράς	2
1.2. Οι Παράγοντες της Αγοράς	4
1.3. Ο κατασκευαστικός κλάδος στο Ντουμπάι	4
1.4. Ο κατασκευαστικός κλάδος στο Αμπού Ντάμπι.....	4
2. Δραστηριοποίηση ελληνικών εταιρειών	5
2.1. Παρουσία ελληνικών εταιρειών	5
2.2. Προβλήματα ελληνικών εργοληπτικών εταιρειών	5
2.3. Προσέγγιση φορέων και εταιρειών υπεύθυνων για την υλοποίηση των έργων.....	5
3. Η ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΣΤΑ ΗΑΕ	7
4. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	8
4.1. ΚΛΑΔΟΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ.....	8
4.2. ΚΛΑΔΟΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.....	11
4.3. ΜΑΡΜΑΡΟ	12
4.3. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ	13
5. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ	14
6. ΤΙΜΕΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ.....	16
7. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ	19
8. ΚΛΑΔΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ.....	20

1. ΑΓΟΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

1.1. Μέγεθος και Δομή Αγοράς

Η αγορά κατασκευών των ΗΑΕ είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στις χώρες του Κόλπου (μετά την Σαουδική Αραβία), αγγίζοντας το 1 τρις δολ ΗΠΑ (συμπεριλαμβανομένων έργων από στάδιο προγραμματισμού έως εκτέλεση κατασκευών)ⁱ. Μετά από 2 χρόνια συρρίκνωσης (λόγω των χαμηλών τιμών πετρελαίου), ο κλάδος ανέκαμψε το 2018, καταγράφοντας ανάπτυξη 4,8% (έναντι μέσου ρυθμού ανάπτυξης 1,08% την πενταετία 2014-2018)ⁱⁱ. Η ανοδική πορεία του κλάδου αναμένεται να συνεχιστεί κατά την επόμενη πενταετία (2019-2023), με καταλύτη την τελική ευθεία προς την EXPO2020, και την ευνοϊκή επίδραση από την ανάκαμψη των τιμών του πετρελαίου, καθώς και την βελτίωση του επενδυτικού κλίματος σε όλους τους υπο-κλάδους (κατοικίες, ενέργεια, υπηρεσίες ωφέλειας, υποδομές, εμπορικά και επαγγελματικά ακίνητα). Εξάλλου, πληθώρα αναπτυξιακών προγραμμάτων που έχει ανακοινώσει η εμιρατινή Κυβέρνηση, όπως το Στρατηγικό Πλάνο Υπουργείου Παιδείας 2017-2021, η Ενεργειακή Στρατηγική 2050, το Οικιστικό Πρόγραμμα Sheikh Zayed, η Στρατηγική Τουρισμού Ντουμπάι, κλπ, εξασφαλίζουν την προώθηση επενδύσεων σε μεταφορές, ενέργεια, κοινωνικές υποδομές, κλπ.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το Business News for Construction-BNC Network, στο τέλος του 2017 (Σεπτέμβριος 2017), ήταν υπό κατασκευή 7.531 έργα στα ΗΑΕ, αξίας 252,7δισUSD (έναντι 6.145 έργων τον Σεπτέμβριο του προηγούμενου χρόνου), καταγράφοντας αύξηση κατά 23 και 16% σε όγκο και αξία, αντίστοιχα. Συνολικά τα ενεργά κατασκευαστικά έργα την ίδια περίοδο στα ΗΑΕ ανέρχονταν σε 11.636 (αξίας 805δισUSD), συμπεριλαμβάνοντας πέραν αυτών υπό κατασκευή, τα προκηρυγμένα, υπό σχεδιασμό και στάσιμα έργα.

Σύμφωνα με τελευταία διαθέσιμα επίσημα στοιχεία της Ομοσπονδιακής Αρχής Ανταγωνιστικότητας και Στατιστικής-FCSA (έτους 2016), ο κατασκευαστικός τομέας παραμένει ο τρίτος σημαντικότερος στην οικονομία των ΗΑΕ μετά τον πετρελαϊκό και το εμπόριο, με ποσοστό συμμετοχής στο ΑΕΠ 10,3%, έναντι 9,7% το 2015 και 8,3% το 2014.

Πάντως, σημειώνεται ότι πολλά έργα, κυρίως στο Ντουμπάι, είτε είναι στάσιμα (δεν έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή τους), είτε δεν παραδίδονται και δεν διοχετεύονται στην αγορά, παρότι είναι ολοκληρωμένα (κυρίως κατοικίες μέσου και υψηλού κόστους), για να αποφευχθεί η περαιτέρω πτώση των αγοραίων τιμών. Ειδικότεραⁱⁱⁱ, το ποσοστό των στάσιμων έργων ανέρχεται σε 28%, ποσοστό 42% τελεί υπό κατασκευή, 8% τελεί σε στάδιο προγραμματισμού, 15% σε στάδιο σχεδιασμού και 7% σε στάδιο δημοπράτησης.

- **Κατασκευές Κατοικιών.** Πρόκειται για την μεγαλύτερη συνιστώσα του κατασκευαστικού κλάδου στα ΗΑΕ που συνεισφέρει ποσοστό 33,1% του συνολικού προϊόντος του κλάδου. Στην διατήρηση της ανάπτυξης των οικιστικών κατασκευών αναμένεται να συμβάλει το Κυβερνητικό Πρόγραμμα Οίκισης, προϋπολογισμού AED1.7 δισ (US\$462.9 εκ) για το 2019 (αυξημένου κατά 6,3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος).
- **Βιομηχανικές κατασκευές.** Στο πλαίσιο της στρατηγικής απεξάρτησης της εμιρατινής οικονομίας από τον πετρελαϊκό τομέα, η Κυβέρνηση προωθεί την Στρατηγική Βιομηχανικής Ανάπτυξης 2030, στους τομείς χημικών, πλαστικών, αλουμινίου, κλπ. Εν προκειμένω, σημειώνεται η ανακοίνωση κατασκευής του Βιομηχανικού Πάρκου Πολυμερών, ειδική βιομηχανική ζώνη πλαστικών, όπου αναμένεται η προσέλκυση ξένων επενδύσεων ύψους 1,5δισ δολ ΗΠΑ την προσεχή πενταετία.

- **Ενέργεια.** Ο υποτομέας συνεισφέρει 26,7% στον εμιρατινό κλάδο κατασκευών και αναμένεται να καταγράψει ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 6,53%, κατά την προσεχή πενταετία, κυρίως χάρις στην εμιρατινή στρατηγική ΑΠΕ, στο πλαίσιο της Energy Strategy 2050. Πρόκειται για φιλόδοξο πρόγραμμα που αποσκοπεί στην αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην καταναλισκόμενη ενέργεια σε 50% το 2050 (από 25% το 2017), με την κατασκευή ενεργειακών υποδομών ύψους 163δισ δολ ΗΠΑ.
- **Υποδομές.** Η άνοδος των κατασκευών του υποκλάδου αφορά κυρίως τις υποδομές μεταφορών υψηλής ταχύτητας (hyperloop). Το 2018, η Hyperloop Transportation Technologies (HTT) υπέγραψε συμφωνία με τον κατασκευαστικό κολοσσό του Αμπού Ντάμπι Aldar Properties PJSC για την κατασκευή μέχρι το 2020 συστήματος hyperloop στην περιοχή της Expo 2020 και του νέου αεροδρομίου του Ντουμπάι Al Maktoum International Airport. Εξάλλου, σε εξέλιξη είναι το σχέδιο για την κατασκευή εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου Union Railway, μήκους 1200χλμ. Μόνον η φάση σύνδεσης Αμπού Ντάμπι-Ντουμπάι εκτιμάται σε 1,2δισ δολ ΗΠΑ.

COVID-19: Πρώτες εκτιμήσεις

Ο κλάδος των κατασκευών, ο τέταρτος σημαντικότερος στην οικονομία των ΗΑΕ, έχει ήδη δεχθεί σημαντικό πλήγμα από την πανδημία του κορωνοϊού. Μετά από δυναμική ανάκαμψη το 2019, χάρις στην τελική ευθεία προς την EXPO2020, της τάξης του 3,3%, εκτιμάται ότι το τρέχον έτος θα συρρικνωθεί κατά 1,9% (έναντι προ-COVID πρόβλεψης για περαιτέρω άνοδο 4,3%), με προοπτική ανάκαμψης 3,8% το 2021.

Αν και κατά το διάστημα κλεισίματος της οικονομίας, οι κατασκευαστικές εργασίες συνεχίστηκαν, προληπτικά μέτρα κατά της εξάπλωσης του κορωνοϊού (π.χ. μετακίνηση εργατών) επιβράδυναν την πορεία εκτέλεσης των έργων. Περαιτέρω, οι επιπτώσεις της πανδημίας στην οικονομία πλήττουν άμεσα και έμμεσα εν λόγω τομέα και συμπληρωματικό αυτού κλάδο δομικών υλικών:

-Η κρίση ρευστότητας οδηγεί εκ των πραγμάτων την αγορά σε ανατιμολόγηση συμβολαίων έργων, με μειώσεις που, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, κυμαίνονται από 10 έως 20%.

-Δεν καταγράφονται δυσχέρειες στην εφοδιαστική αλυσίδα δομικών υλικών.

-Η αναβολή της Παγκοσμίου Εκθέσεως EXPO2020 οδηγεί σε καθυστέρηση ολοκλήρωσης έργων και παράταση της προπαρασκευαστικής περιόδου κατά ένα έτος, με επιπτώσεις σε τεχνικές εταιρείες και προμηθευτές δομικών υλικών. Η διοργανώτρια εταιρεία της EXPO2020 και οι εθνικές συμμετοχές ανέστειλαν προσωρινά τις προκηρύξεις νέων έργων και διαγωνισμών.

-Στα μέσα 2020, η Κυβέρνηση του Ντουμπάι ανακοίνωσε την αναστολή νέων κατασκευαστικών έργων. Εν συνεχεία, τον Οκτώβριο 2020, ανακοινώθηκαν νέα έργα ύψους 6,6δισ Ντίρχαμ (1,8δισ δολ ΗΠΑ), μεταξύ των οποίων:

- *έργα ανάπλασης οικιστικών περιοχών Green Dubai Project, ύψους 2 δισ Ντίρχαμ, 2021-2024*
- *διαχείρισης απορριμμάτων waste-to-energy (Dubai Centre for Waste Processing), επένδυση 4 δισ Ντίρχαμ. Πρώτη φάση αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2023 και το έργο θα παραδοθεί το 2024. Η μονάδα θα επεξεργάζεται 5.666 τόνους στερεών αποβλήτων ανά ημέρα και 1,9εκ. τόνους στερεών αποβλήτων/χρόνο, παράγοντας ενέργεια 200MW ετησίως, ίση με την ετήσια κατανάλωση 135χιλ.οικιστικών μονάδων.*
- *διαμόρφωσης παραλιών και χώρων αναψυχής (500 εκ.Ντίρχαμ)*

1.2. Οι Παράγοντες της Αγοράς

Οι μεγαλύτερες εταιρείες ανάπτυξης και επένδυσης ακινήτων στα ΗΑΕ (Developers) είναι οι: EMAAR, ALDAR, NAKHEEL, REEM, DUBAI PROPERTIES, MERAAS, MUBADALA, MEYDAN, TDIC, TATWEER, Dubai Holdings κ.ά.. Μεταξύ των σημαντικότερων κατασκευαστικών συγκαταλέγονται οι: Arabian Construction Company, Al Futtaim, Al HabtoorGroup, Al Naboodah Contracting, Arabtec Construction, Dutco Balfour Beatty, Laing O Rourke, Saudi Biladin Group, Wade Adams Contracting, ACTCO κ.ά.. Τον Μάρτιο 2018, οι δύο κολοσσοί του κατασκευαστικού κλάδου στα ΗΑΕ, Aldar (Άμπου Ντάμπι) και Emaar (Ντουμπάι), ανακοίνωσαν στρατηγική συμφωνία για την σύμπραξή τους σε τοπικά και διεθνή έργα, οποία εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει σε αξία τα 6,6δισ ευρώ. Ειδικότερα, η συμφωνία προβλέπει, σε πρώτο στάδιο, την συνέργεια σε δύο κατασκευαστικά υπερ-έργα στα ΗΑΕ, συγκεκριμένα το Saadiyat Grove στο Άμπου Ντάμπι και το Emaar Beachfront στο Ντουμπάι.

1.3. Ο κατασκευαστικός κλάδος στο Ντουμπάι

Τα περισσότερα κατασκευαστικά έργα των ΗΑΕ πραγματοποιούνται στο Ντουμπάι. Σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου Ντουμπάι, ο τομέας των κατασκευών συνεισφέρει 6,3% στο ΑΕΠ του Εμιράτου (στοιχεία 2017). Την τριετία 2014-2017 τελούσαν υπό κατασκευή ή ολοκληρώθηκαν 260 έργα, αξίας 147,6δισUSD, ενώ 5 έργα (αξίας 7,7δισ USD) ανεστάλησαν ή ακυρώθηκαν. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, μέχρι το 2030 υπολείπεται η κατασκευή 138 έργων (που έχουν ανακοινωθεί, σε δημοπράτηση, σχεδιασμό, κλπ.), αξίας 105δισ USD. Ενδεικτικά: επέκταση νέου αερολιμένα Al Maktoum International Airport (32δισUSD), επέκταση παλαιού αερολιμένα (7,8δισUSD), εμπορικά κέντρα Deira Mall, Nad Al Sheba Mall και Mall of the World (21,8δισUSD), ξενοδοχειακές μονάδες Al Habtoor City, Royal Atlantis Residences, Bulgari, κ.ά., τρία νοσοκομεία, θεματικά πάρκα όπως Safari Dubai, Mohammed Bin Rashid Library, Holy Quran Park, η κατασκευή νέας πόλης στο Ντουμπάι -Mohammed bin Rashid City, η κατασκευή του Dubai Creek Harbour, στο οποίο περιλαμβάνεται το The Tower, κτίριο υψηλότερο από το Burj Khalifa (το υψηλότερο σήμερα κτίριο στον κόσμο που επίσης βρίσκεται στο Ντουμπάι), Dubai South, Dubai Hills Estate, η γέφυρα Shindagha Corridor, Deira Islands, κλπ.. Σημειώνεται δε ότι, 21% του προϋπολογισμού 2018 της Κυβέρνησης του Ντουμπάι αφορά επενδύσεις σε έργα υποδομών.

1.4. Ο κατασκευαστικός κλάδος στο Άμπου Ντάμπι

Σημαντική εξέλιξη των τελευταίων ετών είναι, επίσης, το ολοένα αυξανόμενο ποσοστό των έργων του Abu Dhabi στο συνολικό αριθμό των κατασκευών στη χώρα. Μεταξύ των νέων κατασκευαστικών έργων στο Abu Dhabi περιλαμβάνονται: το υπό δημοπράτηση μετρό Abu Dhabi, σιδηρόδρομος, πρόσφατα ολοκληρωθέν Yas Island Development, Reem Mall, θεματικό πάρκο Warner Bros (1δισUSD), το μουσείο Γκούγκενχάϊμ (Guggenheim Abu Dhabi), πυρηνική μονάδα Barakah αξίας 23δισ USD, υπερσύγχρονος τερματικός σταθμός στον αερολιμένα του Abu Dhabi-Midfield Terminal (5,2δισUSD), κ.ά.. Σημειώνεται δε ότι το 2017 ολοκληρώθηκε το Λούβρο (Louvre Abu Dhabi).

2. Δραστηριοποίηση ελληνικών εταιρειών

2.1. Παρουσία ελληνικών εταιρειών

Στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα δραστηριοποιούνται κυρίως μεγάλες ελληνικές εργοληπτικές εταιρείες (7^{ης} τάξης) σε σημαντικά δημόσια και ιδιωτικά έργα, είτε άμεσα είτε ως υπεργολάβοι. Ειδικότερα, ελληνικές εταιρείες έχουν υλοποιήσει/συμμετάσχει σε εμβληματικά έργα στη χώρα, όπως νοσοκομεία, ξενοδοχεία, λιμενικά έργα, έργα οδοποιίας, επιβλητικές γέφυρες, έργα διαχείρισης αποβλήτων, ηλεκτρομηχανολογικά έργα κ.ά..

Ενδεικτικά:

- Κατασκευή μεγαλύτερου τζαμιού στη χώρα (Άμπου Ντάμπι) και 6^{ου} μεγαλύτερου στον κόσμο με ελληνικό μάρμαρο.
- Ελληνικά φωτοβολταϊκά συστήματα είναι εγκατεστημένα στο υψηλότερο κτήριο του κόσμου στο Dubai (Burj Khalifa), στο Dubai Sport Complex, στο European Center Dubai
- Ελληνικά αλουμίνια έχουν τοποθετηθεί σε σειρά μεγάλων δημοσίων και ιδιωτικών έργων
- Έργα οδοποιίας, λιμενικά έργα, μονάδα επεξεργασίας λυμάτων στο Jebel Ali, νοσοκομείο City, Αμερικανικό σχολείο στο Ντουμπάι, Νοσοκομείο Danat al Emarat στο Άμπου Ντάμπι, γέφυρες κ.ά.

2.2. Προβλήματα ελληνικών εργοληπτικών εταιρειών

Η δραστηριοποίηση ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών στα ΗΑΕ (όπως και όλων των αλλοδαπών εταιρειών) προαπαιτεί συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά 51% από τοπικό εταίρο (sponsor). Η εξεύρεση ενός κατάλληλου τοπικού εταίρου, που μπορεί να είναι εταιρεία ή και φυσικό πρόσωπο, αποτελεί επιλογή καθοριστικής σημασίας για τη δραστηριότητα και πορεία της εταιρείας στη χώρα. Σημειώνεται ότι, στις πλείστες των περιπτώσεων, η συμμετοχή εταιρείας σε δημόσιους διαγωνισμούς απαιτεί όπως εν λόγω εταιρεία έχει έδρα στα ΗΑΕ.

Τα υψηλά κόστη εισόδου στην αγορά της χώρας αποτελούν, επίσης, αποτρεπτικό παράγοντα για χαμηλών κατηγοριών κατασκευαστικές εταιρείες. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τα ακόμα υψηλά μισθώματα των ενοικίων γραφείων, κατοικιών και λοιπών χώρων είναι ετήσια και προπληρώνονται για ολόκληρο το έτος με την υπογραφή των αντίστοιχων συμβολαίων, το εργατικό δυναμικό και οι υπάλληλοι λαμβάνουν ανανεώσιμες άδειες παραμονής, από ένα έως τρία χρόνια, με κόστος ανανέωσης περί τα 1000 ευρώ ετησίως για τον καθένα, αλλά και η υποβολή εγγυητικών επιστολών και εγγυήσεων καλής εκτέλεσης των έργων προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό την απόφαση της εταιρείας να δραστηριοποιηθεί στη χώρα.

Ως εκ τούτου, καθίσταται δύσκολη η είσοδος κατασκευαστικών εταιρειών στα ΗΑΕ, χωρίς να έχουν αναλάβει έργο προς εκτέλεση, για το οποίο όμως, στις πλείστες των περιπτώσεων, ιδίως για δημόσιο έργο, τίθεται ως προϋπόθεση η ανάλογη εμπειρία σε έργα στη χώρα ή τουλάχιστον σε άλλη χώρα της περιοχής.

2.3. Προσέγγιση φορέων και εταιρειών υπεύθυνων για την υλοποίηση των έργων

Για Δημόσια έργα :

Ανάλογα με την εξειδίκευση της εργοληπτικής εταιρείας (λιμενικά έργα, οδοποιία, κατασκευές, μηχανολογικά, κ.α.) θα πρέπει αρχικά να εντοπισθούν τα έργα που θα μπορούσε να αναλάβει η ενδιαφερόμενη εταιρεία. Εν συνεχεία, επαφή με αρμόδιες υπηρεσίες προκήρυξης των διαγωνισμών, παρουσίαση της εταιρείας με την οποία θα εκδηλώνεται το ενδιαφέρον για ανάληψη έργων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Επίσης, επαφές με εδώ εργοληπτικές εταιρείες και ανάλογη παρουσίαση για δυνατότητα υλοποίησης έργων με υπεργολαβία.

Για ιδιωτικά έργα :

Τα ιδιωτικά έργα, συνήθως, ακολουθούν κατωτέρω διαδικασία :

Ο επενδυτής (Developer) για έργο που προτίθεται να υλοποιήσει (ξενοδοχεία, μαρίνες, θεματικά πάρκα, συγκρότημα κατοικιών, τεχνητά νησιά, εμπορικά κέντρα κ.α.) αναθέτει σε τεχνικά/αρχιτεκτονικά/μελετητικά γραφεία τις μελέτες και τα σχέδια του έργου και εν συνεχεία καλεί τις κατασκευαστικές εταιρείες να υποβάλουν προσφορές για την υλοποίηση του έργου. Ως εκ τούτου, ανάλογη προσέγγιση σε Developers και κατασκευαστικές εταιρείες ενδείκνυται και για τα ιδιωτικά έργα.

Για μελετητικά/αρχιτεκτονικά Γραφεία:

Η ίδια διαδικασία μπορεί να ακολουθηθεί και για τα μελετητικά και αρχιτεκτονικά Γραφεία, για ιδιωτικά και δημόσια έργα. Σημειώνουμε το σημαντικό ρόλο αυτών των Γραφείων για την προμήθεια των δομικών υλικών που απαιτούνται στην υλοποίηση του έργου (μάρμαρα, αλουμίνια, διακοσμητικές επενδύσεις, φωτοβολταϊκά, εσωτερική διακόσμηση, φωτισμό, ειδικές κατασκευές κ.ά). Ελληνικές εταιρείες προμήθειας δομικών υλικών συνεργάζονται, κατά κόρον, με μελετητικά και αρχιτεκτονικά γραφεία.

3. Η ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΣΤΑ ΗΑΕ

Οι τιμές των ακινήτων ακολουθούν καθοδική πορεία τα τελευταία χρόνια. Στην αγορά κατοικιών στο Ντουμπάι (διαμερίσματα και βίλες), η πώση μέσα σε 2 χρόνια έχει ανέλθει σε 12%^{iv}, ενώ η παράδοση νέων διαμερισμάτων στο τέλος του 2019 αναμένεται να ενισχύσει τις τάσεις συμπίεσης των τιμών. Κατά το πρώτο 6μηνο 2019 παρεδόθησαν στην αγορά 21.000 κατοικίες και έως το τέλος του έτους αναμένεται να παραδοθούν επιπλέον 38.400. Οι εμιρατινοί developers σχεδιάζουν την κατασκευή νέων πόλεων, γιγαντιαίων εμπορικών κέντρων, συγκροτημάτων κατοικιών και άλλων υπερσύγχρονων και φαντασμαγορικών κατασκευών (μεταξύ αυτών και του πύργου The Tower, υψηλότερου από το Burj Khalifa). Εν μέσω της κρίσης στην κτηματαγορά, λόγω μείωσης των τιμών, κόκκινων δανείων και κατασκευαστικού οργανισμού, ο Ηγεμόνας του Ντουμπάι ανακοίνωσε τον περασμένο Σεπτέμβρη την ίδρυση Συμβουλίου για τον συντονισμό και στρατηγικό σχεδιασμό του κλάδου κτηματαγοράς και κατασκευών. Σε εν λόγω Συμβούλιο, του οποίου θα προεδρεύει ο ίδιος ο Sheikh Mohammed bin Rashid Al Maktoum, συμμετέχουν όλες οι μεγάλες εταιρείες ανάπτυξης έργων κατασκευών στα ΗΑΕ (Meraas, Emaar, Damac, Nakheel). Αποστολή του Συμβουλίου είναι η εκτίμηση της εικόνας της κτηματαγοράς, η μελέτη των αναγκών, η αξιολόγηση όλων των μελλοντικών έργων και η κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου του κλάδου, ώστε να ρυθμίζεται και να ελέγχεται ο ρυθμός των έργων και να εξισορροπείται η προσφορά με την ζήτηση.

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα (Knight Frank Global Residential Cities Index) για το δεύτερο τρίμηνο 2020, οι τιμές των ακινήτων στα ΗΑΕ μειώθηκαν περαιτέρω, κατά 8,3% στο Αμπού Ντάμπι και κατά 6,6% στο Ντουμπάι (σε ετήσια βάση).

4. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΛΑΔΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

4.1. ΚΛΑΔΟΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

Μέσα σε τέσσερις δεκαετίες, η βιομηχανία αλουμινίου έχει καταστεί η μεγαλύτερη εμιρατινή βιομηχανία, μετά από αυτήν των υδρογονανθράκων, συνεισφέροντας ποσοστό 1,4% στο ΑΕΠ των ΗΑΕ (στοιχεία 2017). Η ανάπτυξη της Emirates Global Aluminium -EGA έχει αναδείξει τα ΗΑΕ στην 5η θέση παγκοσμίως στην παραγωγή αλουμινίου, εξάγοντας 90% του προϊόντος σε πάνω από 60 χώρες, με κυριότερους προορισμούς την Ν.Ασία, τις ΗΠΑ και την Ευρώπη. Σύμφωνα με τον Εμιρατινό Υπ.Οικονομίας, Sultan bin Saeed Al Mansoori, τα ΗΑΕ συγκαταλέγονται πλέον, σε παγκόσμιο επίπεδο, στους σημαντικότερους εξαγωγείς αλουμινίου, προμηθεύοντας πρώτη ύλη για την αεροναυπηγική, την ναυτιλία και τις κατασκευές. Ανωτέρω εξέλιξη εντάσσεται, εξάλλου, στην ευρύτερη στρατηγική διαφοροποίησης της εμιρατινής οικονομίας και απεξάρτησής της από τον πετρελαϊκό τομέα.

Τον Απρίλιο 2019 ετέθη σε λειτουργία η πρώτη μονάδα παραγωγής αλουμίνιας στα ΗΑΕ (και δεύτερη στην Μέση Ανατολή), Al Taweelah, στην Βιομηχανική Ζώνη Khalifa (Αμπού Ντάμπι), οποία ανήκει στον βιομηχανικό κολοσσό Emirates Global Aluminium-EGA. Πρόκειται για επένδυση ύψους 3,3δισ δολ.ΗΠΑ, οποία έχει αποδώσει από την έναρξη λειτουργίας έως σήμερα 600.000 τόνους αλουμίνιας, με προοπτική παραγωγή 1εκ. τόνων κατά το τρέχον έτος. Στόχος είναι η επίτευξη της μέγιστης παραγωγικής ικανότητας, ύψους 2εκ. τόνων αλουμίνιας, κατά το 2020.

Η Emirates Global Aluminium, οποία ανήκει στα κρατικά επενδυτικά ταμεία Mubadala (Αμπού Ντάμπι) και ICD (Ντουμπάι), προέκυψε το 2013, από την συγχώνευση των αλουμινιοβιομηχανιών των δύο μεγάλων εμιράτων, ήτοι της Dubal (Dubai Aluminium) και της EMAL (Emirates Aluminium). Στο πλαίσιο της στρατηγικής της για ανάπτυξη και καθετοποίηση παραγωγής, η EGA έχει, επίσης, επενδύσει 1,4δισ δολ. ΗΠΑ στην κατασκευή ορυχείου βωξίτη Guinea Alumina Corporation στην Γουινέα, χώρα από την οποία εισάγει πρώτη ύλη, βάσει συμφωνίας προμήθειας που έχει συνάψει με την Compagnie des Bauxites de Guinée. Επιπλέον, σε μεταγενέστερο στάδιο, προβλέπεται και κατασκευή εργοστασίου αλουμίνιας στην Γουινέα, επένδυση που εκτιμάται σε 4 δισ δολ.ΗΠΑ. Στόχος είναι η πλήρης καθετοποίηση της παραγωγής, από την εξόρυξη βωξίτη, ως την παραγωγή τελικών αγαθών για τομείς αυτοκινητοβιομηχανίας, κατασκευών, αεροναυπηγικής, συσκευασιών αλουμινίου, κλπ.

Όσον αφορά τις διμερείς εμπορικές συναλλαγές, η Ελλάδα προμηθεύεται από τα ΗΑΕ κυρίως ακατέργαστο αλουμίνιο και εξάγει σε αυτά ταινίες, φύλλα, καθώς και κατασκευές αλουμινίου. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία εξωτερικού εμπορίου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής έτους 2019, τα ΗΑΕ αποτελούν τον 4^ο βασικότερο προμηθευτή ακατέργαστου αλουμινίου (δασμολογική κλάση ΣΟ 7601) για την Ελλάδα, μετά την Ρωσία, Καζακστάν, Μοζαμβίκη (έναντι 2^{ης} θέσης το 2019 και 5^{ης} θέσης το 2017). Το ακατέργαστο αλουμίνιο αποτελεί το κύριο εισαγόμενο προϊόν στην Ελλάδα από τα ΗΑΕ, συνιστώντας ποσοστό 70% επί των συνολικών εισαγωγών. Οι εμιρατινές εξαγωγές ακατέργαστου αλουμινίου στην Ελλάδα καταγράφουν αξιοσημείωτη δυναμική τα τελευταία χρόνια. Κατά το έτος 2018, εν λόγω εξαγωγές υπερδιπλασιάσθηκαν (+113%), αγγίζοντας τα 80 εκ. ευρώ, ενώ την τελευταία τριετία, έχουν σχεδόν τριπλασιασθεί. Η ανοδική τάση ανεκόπη το 2019 με κατακόρυφη κάμψη σχεδόν 50%.

ΕΜΠΡΑΤΙΝΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ -7601											
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2019	2018	2017	2016	2015	2014	Μεταβολή 2019/2018	Μεταβολή 2019/2017	Μεταβολή 2019/2016	Μεταβολή 2019/2014
		€	€	€	€	€	€	%	%	%	%
7601'	Αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή	42,421,374	79,958,959	37,517,720	19,997,370	27,111,720	23,132,644	-46.95	13.07	112.13	83.38

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή
Επεξεργασία: Γρ.ΟΕΥ Ντουμπάι

Αντιστοίχως, όσον αφορά τον κλάδο του αλουμινίου, η Ελλάδα εξαγει στα ΗΑΕ κυρίως ελάσματα, ταινίες, φύλλα, καθώς και κατασκευές αλουμινίου. Εν λόγω εξαγωγές, σύμφωνα με στοιχεία έτους 2018, συνιστούν ποσοστό 8,7% επί των συνολικών μας εξαγωγών στα ΗΑΕ (έναντι 7,5% το 2018), συνολικής αξίας 22,1 εκ. ευρώ. Τα δύο τελευταία έτη καταγράφεται κάμψη των εξαγωγών μας (8% και 19% για τα έτη 2019 και 2018 αντίστοιχα). Πάντως, σε βάθος πενταετίας (2015-2019), οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων αλουμινίου στα ΗΑΕ έχουν σχεδόν διπλασιασθεί (+80%).

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΣΤΑ ΗΑΕ															
CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	2019		2018		2017		2016		2015		Μεταβολή 2019/2018	Μεταβολή 2018/2017	Μεταβολή 2018/2016	Μεταβολή 2019/2015
		€	kg	€	kg	€	kg	€	kg	€	kg	%	%	%	%
7606'	Ελάσματα και ταινίες, <small>Είδη οικιακής χρήσης ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής ή ευπρεπισμού, και μέρη αυτών, από αργίλιο	13,654,346	4,145,101	15,905,393	4,641,213	20,982,661	6,268,877	15,911,642	5,037,839	8,961,804	2,789,103	-14.15	-24.20	-0.04	52.36
7607'	Φύλλα και λεπτές ταινίες	6,068,693	2,185,033	4,486,690	1,655,683	4,765,189	1,770,026	1,661,332	564,289	1,700,643	595,924	35.26	-5.84	170.07	256.85
7610'	Κατασκευές και μέρη	1,869,071	252,587	3,026,396	435,265	2,961,703	352,134	1,020,286	86,237	933,835	90,316	-38.24	2.18	196.62	100.15
7604'	Ράβδοι και είδη με κα	389,527	89,788	269,734	55,127	923,753	216,208	1,218,501	283,578	445,546	95,614	44.41	-70.80	-77.86	-12.57
7616'	Τεχνουργήματα από α	127,973	9,526	178,358	11,874	133,197	11,849	459,496	25,640	211,369	14,074	-28.25	33.91	-61.18	-39.46
7609'	Σύνδεσμοι, εξαρτήματ	3,634	314	20,319	1,728	6,602	540	9,178	670	2,966	160	-82.12	207.77	121.39	22.52
7602'	Απορρίμματα και θρα	0	0	142,509	79,915	0	0	24,163	20,230	0	0	-100.00		489.78	
7612'	Δεξαμενές, βαρέλια, τυ	0	0	2,792	150	0	0	0	0	0	0	-100.00			#DIV/0!
7615'	Είδη οικιακής χρήσης ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής ή ευπρεπισμού, και μέρη αυτών, από αργίλιο	0	0	0	0	18,134	2,553	13,021	1,063	29,846	1,282	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00
ΣΥΝΟΛΟ		22,113,244	6,682,349	24,032,191	6,880,955	29,791,239	8,622,187	20,317,619	6,019,546	12,286,009	3,586,473	-7.98	-19.33	18.28	79.99

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή
Επεξεργασία: Γρ.ΟΕΥ Ντουμπάι

Για λόγους σύγκρισης, παρατίθενται κατωτέρω στατιστικά στοιχεία συνόλου εισαγωγών ΗΑΕ, κύριων προμηθευτών και κατάταξης Ελλάδας (International Trade Centre/FCSA):

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΗΑΕ - ΕΛΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 7606)								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	%	%	%
ΣΥΝΟΛΟ	302,157	274,948	317,709	324,029	314,865	-2.83		
ΚΙΝΑ	114,128	98,125	141,012	155,683	162,445	4.34	51.59	37.77
ΚΟΡΕΑ	26,328	25,507	41,061	37,884	28,817	-23.93	9.15	8.71
ΤΑΥΛΑΝΔΗ	2,126	4,423	7,119	19,446	27,786	42.89	8.82	0.70
ΙΝΔΙΑ	39,716	30,919	28,464	22,637	20,007	-11.62	6.35	13.14
ΕΛΛΑΔΑ	8,669	17,385	24,247	16,815	14,192	-15.60	4.51	2.87
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	445	125	155	3,872	14,171	265.99	4.50	0.15
ΟΜΑΝ	659	9,630	5,800	10,324	12,739	23.39	4.05	0.22

Πηγή: International Trade Center, FCSA

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΗΑΕ - ΦΥΛΛΑ ΚΑΙ ΛΕΠΤΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 7607)								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	%	%	%
ΣΥΝΟΛΟ	119,144	111,483	167,648	162,168	177,033	9.17		
ΚΙΝΑ	86,828	77,871	119,938	138,428	145,973	5.45	82.46	72.88
ΕΛΛΑΔΑ	577	549	5,181	3,819	6,257	63.84	3.53	0.48
ΗΠΑ	1,015	1,245	1,140	1,687	5,933	251.69	3.35	0.85
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3,708	2,737	3,248	3,000	3,386	12.87	1.91	3.11
ΙΤΑΛΙΑ	672	1,739	2,266	2,163	3,102	43.41	1.75	0.56
ΙΝΔΙΑ	2,667	2,550	2,893	2,606	2,969	13.93	1.68	2.24
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	2,827	2,190	5,810	3,944	2,900	-26.47	1.64	2.37

Πηγή: International Trade Center, FCSA

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΗΑΕ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 7610)								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛ Η 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	%	%	%
ΣΥΝΟΛΟ	102,001	99,611	88,852	82,474	94,457	14.53		
ΚΙΝΑ	28,388	25,078	22,013	26,027	28,515	9.56	30.19	27.83
ΜΕΞΙΚΟ	6	11	12	7	13,837	197571.43	14.65	0.01
ΗΠΑ	6,705	9,751	7,444	6,296	6,767	7.48	7.16	6.57
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	12,878	8,512	10,321	11,573	6,115	-47.16	6.47	12.63
ΙΤΑΛΙΑ	4,686	8,369	5,880	5,132	5,614	9.39	5.94	4.59
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	5,332	4,399	1,731	3,306	5,161	56.11	5.46	5.23
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	3,233	4,387	2,868	3,375	4,372	29.54	4.63	3.17
ΤΟΥΡΚΙΑ	868	631	982	1,302	4,246	226.11	4.50	0.85
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	6,724	2,821	6,801	3,671	3,494	-4.82	3.70	6.59
ΙΝΔΙΑ	2,647	1,054	1,631	2,292	2,337	1.96	2.47	2.60
ΕΛΛΑΔΑ	620	837	2,259	3,219	2,230	-30.72	2.36	0.61
ΚΑΝΑΔΑΣ	3,115	341	620	1,395	1,400	0.36	1.48	3.05

Πηγή: International Trade Center, FCSA

4.2. ΚΛΑΔΟΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Τα τελευταία χρόνια η ζήτηση χρωμάτων στα ΗΑΕ αυξάνεται σταθερά, χάρις στον αυξανόμενο πληθυσμό και τον υπερμεγέθη τομέα κατασκευών. Βέβαια, κατά την τελευταία διετία, ο κλάδος συμπαρασύρθηκε από την γενικότερη οικονομική επιβράδυνση που άγγιξε και τις κατασκευές. Ωστόσο, καθώς πλησιάζει η διοργάνωση της Παγκόσμιας Εκθέσεως Expo 2020, ανακάμπτουν οι κατασκευές, με σημαντικά θετική προοπτική και για τον συμπληρωματικό κλάδο των χρωμάτων.

Στα τέλη του 2016 η αγορά χρωμάτων-βερνικιών των ΗΑΕ υπολογιζόταν σε 400εκ.δολ.ΗΠΑ, καθιστώντας την μία εκ των πλέον κερδοφόρων αγορών σε όρους κατά κεφαλήν, ενώ τα προσεχή χρόνια, στην τελική ευθεία για την Expo, αναμένεται σταθερή ανάπτυξη του κλάδου.

Παράλληλα, υπογραμμίζεται ότι οι ειδικές κλιματολογικές συνθήκες προϋποθέτουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για προϊόντα χρωμάτων/βερνικιών στα ΗΑΕ, που να λαμβάνουν υπόψη τις υψηλές θερμοκρασίες (άνω των 45 βαθμών Κελσίου), την υψηλή υγρασία, τις αμμοθύελλες και την αυξημένη αλατότητα.

Οι περισσότερες μεγάλες πολυεθνικές του κλάδου είναι παρούσες στα ΗΑΕ, ενώ επίσης δραστηριοποιούνται και ολιγάριθμοι τοπικοί παραγωγοί. Μεταξύ αυτών: η νορβηγική Jotun, η εμιρατινή National Paints Factory, η γερμανική Caparol Paints LLC, η ολλανδική AkzoNobel, η ιαπωνική Kansai Middle East LLC, κ.ά.

Όσον αφορά το καθεστώς εισαγωγών, επισημαίνεται ότι για τα χρώματα απαιτείται υποχρεωτικώς ειδική πιστοποίηση από την αρμόδια Εμιρατινή Αρχή ESMA-Emirates Authority for Standardisation and Metrology: <http://www.esma.gov.ae/en-us/Pages/home.aspx>. Λεπτομέρειες για την διαδικασία πιστοποίησης, τα απαιτούμενα παραστατικά, τέλη, κλπ, διαθέσιμα στον σύνδεσμο: <https://www.esma.gov.ae/en-us/Services/Pages/Products/Issuance-of-conformity-certificate-for-Paints-and-Varnish-Products.aspx>

Οι ελληνικές εξαγωγές χρωμάτων/βερνικιών περιλαμβάνουν κυρίως τις δασμολογικές κλάσεις 3204 (χρωστικές ύλες) και 3208 (χρώματα επίχρσισης/βερνίκια). Ειδικότερα:

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΗΑΕ - ΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 3204)								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	%	%	%
ΣΥΝΟΛΟ	43,907	36,289	56,866	51,268	60,611	18.22		
ΙΝΔΙΑ	12,637	10,949	17,594	15,433	23,327	51.15	38.49	28.78
ΚΙΝΑ	4,219	4,104	5,733	4,340	6,069	39.84	10.01	9.61
ΗΠΑ	1,196	633	1,394	3,002	4,593	53.00	7.58	2.72
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	2,294	3,042	4,423	3,826	4,037	5.51	6.66	5.22
ΒΙΕΤΝΑΜ	1,242	997	1,392	3,263	3,775	15.69	6.23	2.83
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	541	823	1,604	2,075	2,347	13.11	3.87	1.23
ΕΛΛΑΔΑ	626	714	1,368	1,383	1,845	33.41	3.04	1.43
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	2664	2381	2657	2204	1632	-25.95	2.69	6.07
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	116	67	850	444	1426	221.17	2.35	0.26

Πηγή: International Trade Center, FCSA

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΗΑΕ - ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΙΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΑ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 3208)								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	%	%	%
ΣΥΝΟΛΟ	89,917	101,096	107,108	100,563	107,120	6.52		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	16,267	15,939	20,771	20,685	22,242	7.53	20.76	18.09
ΙΤΑΛΙΑ	12,504	11,654	14,852	12,947	13,901	7.37	12.98	13.91
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	6,908	8,134	11,145	10,117	10,197	0.79	9.52	7.68
ΗΠΑ	8,559	9,123	11,353	9,121	9,555	4.76	8.92	9.52
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	2,450	2,405	5,910	5,286	6,490	22.78	6.06	2.72
ΙΝΔΙΑ	2,050	4,475	3,194	3,895	4,651	19.41	4.34	2.28
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	4,176	3,711	4,463	4,728	4,625	-2.18	4.32	4.64
ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ	2,113	13,374	2,679	2,771	4,042	45.87	3.77	2.35
ΟΜΑΝ	3,629	4,380	4,195	5,213	3,695	-29.12	3.45	4.04
ΠΟΛΩΝΙΑ	895	1,014	928	2,007	3,303	64.57	3.08	1.00
ΒΕΛΓΙΟ	1,999	2,182	2,464	3,113	3,000	-3.63	2.80	2.22
ΚΙΝΑ	2,714	2,112	2,183	2,489	2,904	16.67	2.71	3.02
ΤΑΥΛΑΝΔΗ	1,134	1,287	2,772	1,723	2,848	65.29	2.66	1.26
ΓΑΛΛΙΑ	1,981	2,062	2,561	2,578	2,311	-10.36	2.16	2.20
ΚΟΡΕΑ	7,644	5,420	3,736	2,970	2,215	-25.42	2.07	8.50
ΙΣΠΑΝΙΑ	1,758	1,709	1,539	1,456	1,507	3.50	1.41	1.96
ΙΑΠΩΝΙΑ	1,761	689	1,011	513	1,485	189.47	1.39	1.96
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	1,622	1,583	2,577	2,093	1,368	-34.64	1.28	1.80
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	2,663	2,675	1,688	1,112	1,135	2.07	1.06	2.96
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	16	1	0	68	1,055	1451.47	0.98	0.02
ΕΛΛΑΔΑ	450	750	1,309	1,299	892	-31.33	0.83	0.50
ΤΟΥΡΚΙΑ	413	454	1,346	511	591	15.66	0.55	0.46
ΒΙΕΤΝΑΜ	791	611	484	462	488	5.63	0.46	0.88

Πηγή: International Trade Center, FCSA

4.3. ΜΑΡΜΑΡΟ

Η άνοδος του κατασκευαστικού τομέα στα ΗΑΕ τροφοδοτεί σταθερά την ζήτηση για μάρμαρο, κεραμικά και φυσικούς λίθους. Ιδιαίτερα στην περίοδο της τελικής ευθείας προς την διοργάνωση της Παγκόσμιας Έκθεσης EXPO2020 στο Ντουμπάι και την κορύφωση της αποπεράτωσης κατασκευαστικών έργων, η ζήτηση για μάρμαρο βαίνει αυξανόμενη, τόσο στο εμπορικό, όσο και στο οικιστικό τμήμα. Εξάλλου, το Ντουμπάι λειτουργεί και ως διακομετακομιστικό κέντρο για την τροφοδότηση των αγορών της ευρύτερης περιοχής Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Πάντως, τα περισσότερα έργα κατασκευάζονται στα ΗΑΕ (50% του συνόλου των έργων στις χώρες GCC), ενώ ήδη ανακοινωθέντα mega-projects εξασφαλίζουν αυξημένη ζήτηση και για τα επόμενα χρόνια.

Το 2019 το ελληνικό μάρμαρο διατήρησε οριακά το μερίδιο που κατέκτησε το 2018, οπότε αύξησε το μερίδιό του σε 7,8% έναντι 5,3% το 2017, χάρις στην εντυπωσιακή αύξηση των εξαγωγών μας κατά 35%. Το 2019 οι ελληνικές εξαγωγές μαρμάρου μειώθηκαν κατά 8%, περίπου με τον ίδιο ρυθμό της μείωσης των συνολικών εμιρατινών εισαγωγών μαρμάρου την ίδια περίοδο (-7%). Σημειώνεται ότι οι βασικοί μας ανταγωνιστές κατέγραψαν μεγαλύτερες απώλειες, Ισπανία (-39%), Τουρκία (-13%), Ιταλία (-9%), έναντι ακόμα μεγαλύτερων απωλειών το 2018 (Ισπανία -13% και Ιταλία -27%).

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΗΑΕ (ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΑΣΗ ΣΟ 6802) 2015-2019								
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ	2015	2016	2017	2018	2019	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2019/2018	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2019	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ 2015
	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ	ΧΙΛ.ΕΥΡΩ		%	%
ΙΤΑΛΙΑ	64,999	56,672	59,137	43,263	39,225	-9.33%	15.83	21.86
ΤΟΥΡΚΙΑ	40,564	42,518	43,941	43,953	38,317	-12.82%	15.46	13.64
ΙΝΔΙΑ	40,181	37,861	38,733	40,371	36,369	-9.91%	14.68	13.51
ΚΙΝΑ	37,810	29,640	33,165	35,266	35,707	1.25%	14.41	12.71
ΟΜΑΝ	40,185	31,675	32,989	21,783	22,502	3.30%	9.08	13.51
ΕΛΛΑΔΑ	11,405	12,267	15,522	20,922	19,208	-8.19%	7.75	3.83
ΙΣΠΑΝΙΑ	23,289	26,923	24,367	21,144	12,853	-39.21%	5.19	7.83
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	4,935	4,218	5,081	4,318	6,573	52.22%	2.65	1.66
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	2,985	3,489	3,049	3,813	6,155	61.42%	2.48	1.00
ΙΡΑΝ	2,995	3,648	8,223	6,915	6,021	-12.93%	2.43	1.01
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	7,613	7,261	3,905	4,393	5,327	21.26%	2.15	2.56
ΙΟΡΔΑΝΙΑ	841	5,110	5,848	4,330	5,154	19.03%	2.08	0.28
ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ	1,677	1,127	2,890	3,844	3,917	1.90%	1.58	0.56
ΒΙΕΤΝΑΜ	3,542	3,242	2,865	3,147	2,747	-12.71%	1.11	1.19
ΣΥΡΙΑ	1,032	1,333	1,176	1,578	2,143	35.80%	0.86	0.35
ΛΟΙΠΑ	13,346	11,073	10,543	7,999	5,612	-29.84%	2.26	4.49
ΣΥΝΟΛΟ	297,401	278,052	291,435	267,033	247,829	-7.19%	100.00	100.00

Πηγή: International Trade Center, FCSA

4.3. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

Ο κλάδος της επεξεργασίας υδάτων και αφαλάτωσης στα ΗΑΕ παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και προσφέρει πολλές ευκαιρίες δραστηριοποίησης για τις εταιρείες του κλάδου. Η ζήτηση νερού, πόσιμου και μη, βαίνει διαρκώς αυξανόμενη σε μία χώρα που χαρακτηρίζεται από ανυδρία, ανεπαρκή υπόγεια αποθέματα νερού και υψηλό επίπεδο αλατότητας αυτών, καθιστώντας απαραίτητες επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογία αξιοποίησης υδάτων. Σημειώνεται, εξάλλου, ότι τα ΗΑΕ καταγράφουν μέση κατά κεφαλήν κατανάλωση ύδατος 500λίτρα/ημέρα, εκ των υψηλότερων επιπέδων παγκοσμίως.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος λειψυδρίας, η Εμιρατινή Κυβέρνηση, στο πλαίσιο της στρατηγικής Water Security Strategy 2036 εστιάζει στην εκπαίδευση (μείωση σπατάλης στην κατανάλωση), έλεγχο υπεράντλησης των υπόγειων αποθεμάτων νερού, αποθήκευση υδάτων σε υδροφορείς και επένδυση σε τεχνολογία επεξεργασίας υδάτων και αφαλάτωσης με χρήση ΑΠΕ. Σημειώνεται ότι, παρά τις περικοπές επενδυτικών δαπανών στα ΗΑΕ, λόγω χαμηλών τιμών πετρελαίου, το 2019 ο κυβερνητικός

προϋπολογισμός προβλέπει δαπάνες ύψους 1,6δς δολ.ΗΠΑ για έργα ενέργειας και υδάτων. Περισσότερα:

[-https://government.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/federal-governments-strategies-and-plans/the-uae-water-security-strategy-2036](https://government.ae/en/about-the-uae/strategies-initiatives-and-awards/federal-governments-strategies-and-plans/the-uae-water-security-strategy-2036).

[-https://government.ae/en/information-and-services/environment-and-energy/water-and-energy/water-](https://government.ae/en/information-and-services/environment-and-energy/water-and-energy/water-)

Μεταξύ των μεγαλύτερων μονάδων αφαλάτωσης συγκαταλέγονται οι κάτωθι:

- Μονάδα παραγωγής ενέργειας και επεξεργασίας υδάτων Shuweihat S2, Αμπού Ντάμπι, με παραγωγική ικανότητα 1510 MW ηλεκτρικής ενέργειας και 100 MIGD ύδατος ημερησίως.
- Μονάδα παραγωγής ενέργειας και επεξεργασίας υδάτων Jebel Ali, Ντουμπάι. Πρόκειται για την μεγαλύτερη μονάδα αφαλάτωσης στα ΗΑΕ, παραγωγικής ικανότητας 2.060 MW ηλεκτρικής ενέργειας και 140 MIGD ύδατος ημερησίως.
- Μονάδα F2, Φουτζέιρα. Υπό κατασκευή μονάδα παραγωγής ενέργειας και αφαλάτωσης θαλασσινίων υδάτων, παραγωγικής ικανότητας 2.850 MW ηλεκτρισμού και 230 MIGD υδάτων ημερησίως.

Σημειώνεται, επίσης, ότι το 2015, η Masdar, ενεργειακό cluster στο Αμπού Ντάμπι που ανήκει στον κρατικό επενδυτικό κολοσσό Mubadala, ανέθεσε σε τέσσερις διεθνείς εταιρείες τεχνολογίας επεξεργασίας υδάτων (τις ισπανικές Abengoa και Degremont, την γαλλική Veolia και την αμερικανική Trevi Systems) την κατασκευή πιλοτικών μονάδων αφαλάτωσης μικρής κλίμακας, με χρήση ηλιακής ενέργειας και τεχνολογία αντίστροφης όσμωσης. Το 2016 ετέθη σε λειτουργία και 5η μονάδα, της γαλλικής Mascara, με τεχνολογία εμπρόσθιας όσμωσης. Η παραγωγική δυναμικότητα των 5 μονάδων συνολικά ανέρχεται σε 1.500κ.μ. ημερησίως. Στα σχέδια της Masdar είναι η κατασκευή έως το 2020 μονάδας αφαλάτωσης από ανανεώσιμες πηγές, σε εμπορική κλίμακα.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Το κεντρικό σύστημα δημοπράτησης των ομοσπονδιακών κρατικών έργων και προμηθειών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών, το οποίο έχει την ευθύνη για την ανάρτηση των προκηρύξεων και την ανακοίνωση των αναδόχων. Οι ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής εγγραφής στο μητρώο προμηθευτών, εφ' όσον πληρούν τις ορισμένες προϋποθέσεις και καταθέσουν τα σχετικά δικαιολογητικά, έναντι συνδρομής στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση :

<https://www.mof.gov.ae/en/mservices/Corporate/Supplier/Pages/TendersAuctions.aspx>

<https://fewa.gov.ae/en/TenderAndRegistration/Pages/Tender.aspx>

Όσον αφορά τα επιμέρους Εμιράτα, ισχύουν τα κάτωθι:

Abu Dhabi: Δικαίωμα εγγραφής και συμμετοχής στους διαγωνισμούς που προκηρύσσονται από την κυβέρνηση του Abu Dhabi έχουν επιχειρήσεις που διαθέτουν έδρα στο Εμιράτο και άδεια λειτουργίας για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας:

— <https://www.tamm.abudhabi/aspects-of-life/doingbusinesswithabudhabi/Procurement/Tenders/electronic-procurement-system>

— <https://www.tamm.abudhabi/journeys/discover-abudhabi-business/public-tenders>

— <https://www.addc.ae/en-US/distribution/Pages/CurrentTenders.aspx>

Dubai: Η Κυβέρνηση του Dubai διενεργεί ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς μέσω της πύλης eSupply Portal : <https://esupply.dubai.gov.ae/web/about-esupply.html> , η οποία λειτουργεί μέσω της Dubai eGovernment και της ιδιωτικής Tejari (<http://tejari.com/company/>). Ειδικά για τον τομέα ενέργειας&υδάτων Ντουμπάι,

Hellenic Trade Centre, P.O. Box 7706, Dubai, U.A.E., tel: 00971 4 2272106, fax: 00971 4 2272253,
email: ecocom-dubai@mfa.gr url: www.agora.mfa.gr/

μπορείτε να επισκέφθεσθε τους παρακάτω συνδέσμους:

<http://etihadesco.ae/tenders/ongoing-2019/>

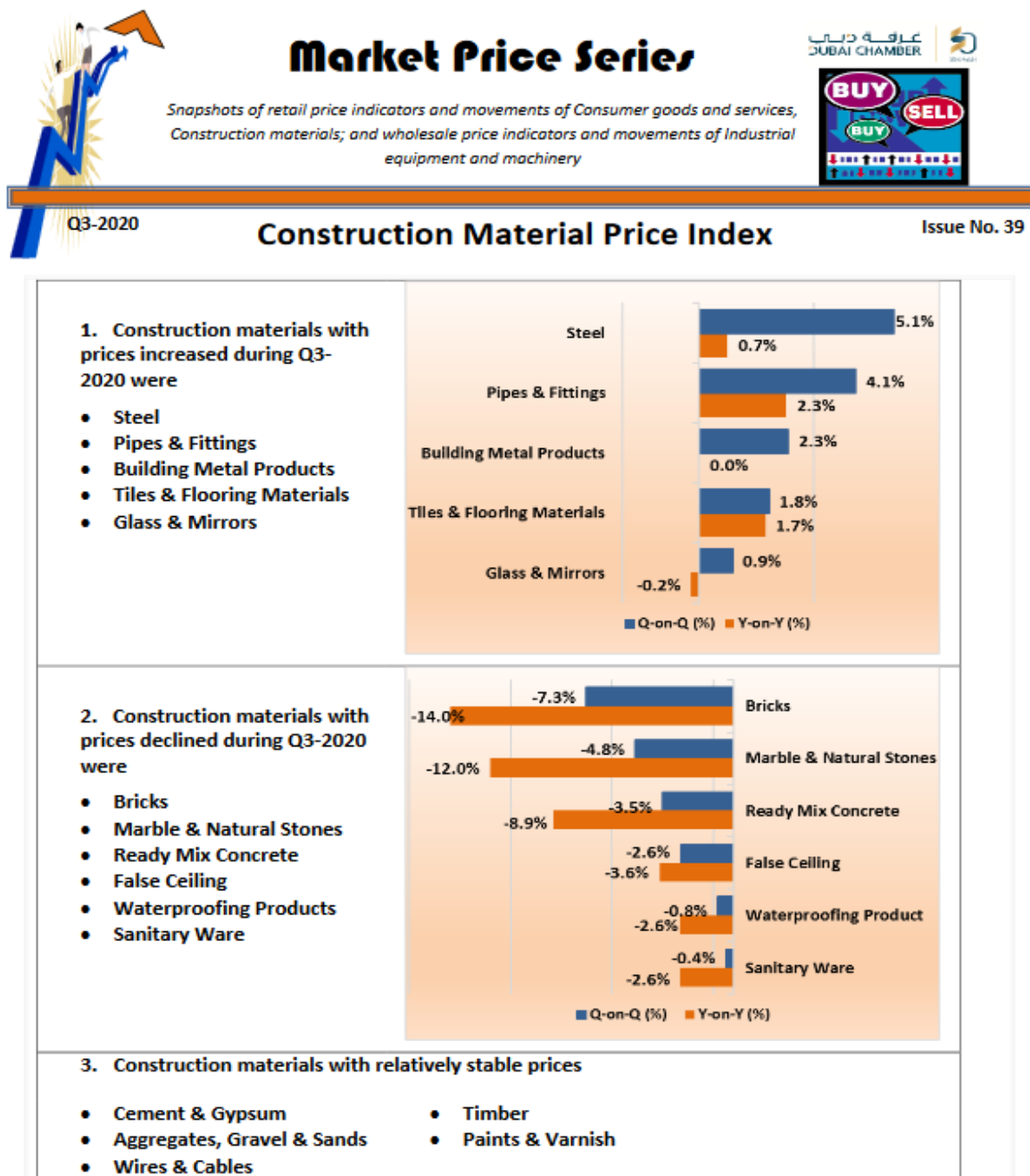
<https://www.dewa.gov.ae/en/suppliers-and-partners/services/services/tender-opening-results>

Sharjah: Η κυβέρνηση της Sharjah παρομοίως με το Dubai διενεργεί ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς και σύστημα εγγραφής των προμηθευτών μέσω της πύλης. <http://www.sharjah.ae/registration-locations.aspx?Val=222>

Πύλη δημοπρατήσεων Expo 2020: <https://omp.expo2020dubai.com/>. Ενδιαφερόμενες εταιρείες θα πρέπει να εγγραφούν ως προμηθευτές, προκειμένου να υποβάλλουν προσφορές. Η εγγραφή δεν έχει κόστος.

6. ΤΙΜΕΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Σύμφωνα με στοιχεία παρατηρητήριο τιμών δομικών υλικών του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ντουμπάι, κατά το τρίτο τρίμηνο 2020, σε ετήσια βάση αυξήθηκαν οι τιμές σιδηρού, τεχνουργήματα μετάλλων, σωλήνων, δαπέδων & κεραμικών πλακών, υαλοπινάκων και καθρεφτών. Μειώθηκαν οι τιμές σε κατηγορίες όπως: τούβλα, μαρμάρα/φυσικοί λίθοι, υλικά ψευδοροφών, μονωτικά υλικά, είδη υγιεινής, έτοιμο σκυρόδεμα, κ.ά., ενώ σταθερές παρέμειναν οι τιμές τσιμέντου-γύψου, χρωμάτων-βερνικιών, καλωδίων, ξυλείας. Η εξέλιξη των τιμών δομικών υλικών απεικονίζεται ως εξής:

DETAILED TABLE					
Construction Material Group	Index			Change (%)	
	Q3 2019	Q2 2020	Q3 2020	Q-on-Q	Y-on-Y
STEEL	87.8	84.2	88.5	5.1	0.7
Flat Steel	93.5	87.4	90.7	3.8	-3.1
Beam Steel	101.7	97.2	100.7	3.5	-1.0
Angled Steel	92.0	87.4	94.9	8.6	3.2
Bars	82.2	75.4	80.4	6.7	-2.1
Hightensile Steel	90.9	87.8	94.1	7.1	3.5
Binding Wire	66.5	70.0	70.0	0.0	5.3
BRICKS	98.8	91.6	85.0	-7.3	-14.0
Hollow Cement Block	93.8	84.4	74.6	-11.5	-20.5
Solid Cement Block	100.2	93.5	86.7	-7.3	-13.5
Hourdis Hollow	102.3	97.0	93.6	-3.5	-8.5
CEMENT & GYPSUM	101.8	95.7	95.7	0.0	-5.9
Sulphate Resistance	124.0	104.2	104.2	0.0	-16.0
Portland Cement	119.1	108.7	108.7	0.0	-8.7
White Cement	84.7	84.7	84.7	0.0	0.0
Lime	98.8	98.8	98.8	0.0	0.0
Gypsum	82.3	82.3	82.3	0.0	0.0
AGGREGATES, GRAVEL & SANDS	108.1	106.0	106.0	0.0	-2.0
Aggregates	119.8	116.8	116.8	0.0	-2.6
Sand	96.5	95.2	95.2	0.0	-1.3
BUILDING METAL PRODUCTS	100.0	97.8	100.0	2.3	0.0
Aluminium Sheet	100.0	97.8	100.0	2.3	0.0
TILES & FLOORING MATERIALS	114.0	113.8	115.9	1.8	1.7
Terrazzo Tiles	82.7	81.6	89.7	9.9	8.4
Marbles Tiles	110.2	110.2	110.2	0.0	0.0
Ceramic Tiles	121.8	122.4	123.9	1.2	1.7
Porcelain Tiles	130.2	130.2	131.1	0.7	0.7
Glass Mosaic Tiles	124.8	124.8	124.8	0.0	0.0
GLASS & MIRRORS	128.1	126.7	127.8	0.9	-0.2
Transparent Glass	137.3	137.3	137.3	0.0	0.0
Tinted Glass	110.1	109.5	110.8	1.2	0.6
Mirror Glass	152.7	152.7	152.7	0.0	0.0
Reflective Glass	112.1	107.2	110.3	2.9	-1.5
WIRES & CABLES	105.6	108.2	108.2	0.0	2.5
Single Core PVC Insulated Cables	146.7	146.7	146.7	0.0	0.0
UTP Data Cable	79.6	79.6	79.6	0.0	0.0
Telephone Cable	105.0	105.0	105.0	0.0	0.0
Switches and Sockets	91.0	101.5	101.5	0.0	11.5

Construction Material Group	Index			Change (%)	
	Q3 2019	Q2 2020	Q3 2020	Q-on-Q	Y-on-Y
FALSE CEILING	89.9	88.9	86.6	-2.6	-3.6
False Ceiling	89.9	88.9	86.6	-2.6	-3.6
SANITARY WARE	107.6	105.2	104.8	-0.4	-2.6
Bathroom Set without Accessories	87.9	81.8	80.8	-1.2	-8.1
Bathroom Set with Accessories	134.6	134.6	134.6	0.0	0.0
Sink Stainless Steel with Single Mixer	100.3	99.2	99.1	-0.1	-1.3
PIPES & FITTINGS	89.0	87.5	91.1	4.1	2.3
PVC Pipes	95.6	98.1	98.1	0.0	2.6
Mild Steel Pipes	82.4	76.8	84.0	9.3	1.9
READY MIX CONCRETE	110.9	104.7	101.0	-3.5	-8.9
Concrete Ready Mix	110.9	104.7	101.0	-3.5	-8.9
TIMBER	91.1	91.5	91.4	-0.1	0.4
White Wood	68.7	67.4	67.6	0.3	-1.6
Red Timber	105.4	105.0	105.0	0.0	-0.4
White Plywood	120.3	119.6	118.8	-0.6	-1.3
Red Teak Faced Plywood	80.0	80.0	80.0	0.0	0.0
Marine Plywood Humidity Resistance	81.0	85.6	85.6	0.0	5.7
WATERPROOFING PRODUCT	110.9	108.8	108.0	-0.8	-2.6
Bitumenous Product	110.9	108.8	108.0	-0.8	-2.6
PAINTS & VARNISH	110.0	110.0	110.0	0.0	0.0
Emulsion Paint	112.1	112.1	112.1	0.0	0.0
Mamorex paint	108.0	108.0	108.0	0.0	0.0
MARBLE & NATURAL STONES	135.8	125.5	119.5	-4.8	-12.0
Sahrawi	153.8	146.2	138.5	-5.3	-10.0
Agloon	136.8	126.3	115.8	-8.3	-15.4
Maan	116.7	104.2	104.2	0.0	-10.7

The Construction Material Price Index (CMPI), a quarterly publication of the Dubai Chamber, monitors the price movements of 251 construction materials commonly used in construction projects in Dubai. Prices are collected regularly from 25 outlets by members of Dubai Chamber data management price collection team. The unweighted geometric mean of the price relatives were calculated for each item. These geometric means for each item in each group were then averaged across each group.

Our special thanks go to all enterprises providing us with the information.

Published by: Dubai Chamber Data Management Division

For information please contact Email: Economicresearch@dubaichamber.ae or visit www.dubaichamber.com

Tel: +971 4 2028 410 Fax: +971 4 202 8478

Πηγή: Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ντουμπάι

7. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Δικτυακός Τύπος	Γενικές Παρατηρήσεις - Σχόλια
Middle East Coatings Show Dubai - Middle East Speciality Chemicals Show	Βαφές, χρωματισμοί	http://www.coatings-group.com	Ντουμπάι
Middle East Electricity	Ηλεκτρολογικού υλικού και Φωτισμού	www.middleeastelectricity.com	Ντουμπάι
Woodshow	Ξυλεία και εξοπλισμός	www.dubaiwoodshow.com	Ντουμπάι
Hardware & Tools Middle East	Εξοπλισμός και εργαλεία	www.hardwaretoolsme.com	Ντουμπάι
The Hotel Show (Enterprise Greece)	Ξενοδοχειακού εξοπλισμού	www.thehotelshow.com	Ντουμπάι
INDEX (Enterprise Greece)	Επίπλου και Εσωτερικής Διακόσμησης	www.indexexhibition.com	Ντουμπάι
The Big Outdoor Design & Build Show & Facilities Management Expo	Δομικά υλικά και εξοπλισμός εξωτερικών χώρων	www.fm-expo.com	Ντουμπάι
Gulf Glass	Δομικά υλικά – βιομηχανικός εξοπλισμός	https://www.gulf.glass/	Ντουμπάι
The Windows, Doors and Facades Show	Δομικά υλικά	www.windowsdoorsandfacadeevent.com/	Ντουμπάι
Light Middle East Exhibition	Φωτισμού	www.lightme.net	Ντουμπάι
Middle East Stone (Enterprise Greece)	Πέτρα, μάρμαρο, κεραμικά	http://www.middleeaststone.com	Ντουμπάι
Big 5 Show (Enterprise Greece)	Κατασκευές, δομικά υλικά	http://www.thebig5.ae	Ντουμπάι
Urban Design & Landscaping Expo	Διαμόρφωση χώρων, αστική ανάπτυξη	www.theoutdoorshow.ae	Ντουμπάι

Πηγή: Γραφείο ΟΕΥ Ντουμπάι

8. ΚΛΑΔΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Περιοδικό	Website
Construction Week	www.constructionweekonline.com
Construction World:	http://www.constructionworld.ae/
Gulf Construction Worldwide	www.gulfconstructionworldwide.com
Plant & Equipment	https://www.plantandequipment.com/
ME Construction News	http://meconstructionnews.com/
	http://www.cpimediagroup.com/construction/me-construction-news/#.Xb_4eVUzaUk
Construction Machinery ME	http://www.cpimediagroup.com/construction/construction-machinery-me/#.Xb_4OFUzaUk
	http://meconstructionnews.com/list/magazines/construction-machinery
Big Project ME	http://www.cpimediagroup.com/construction/the-big-project-me/
	www.bigprojectme.com
Climate Control Middle East	http://climatecontrolme.com/
	http://www.cpimediagroup.com/construction/climate-control-middle-east/#.Xb_4EFUzaUk
Emirates Projects Magazine	https://emirates.tpg.media/
Middle East Consultant	http://meconstructionnews.com/list/magazines/me-consultant
	http://www.cpimediagroup.com/construction/middle-east-consultant/#.Xb_4TIUzaUk
Architecture & Art Magazine	www.2amagazine.com
Technical Review Middle East	http://www.technicalreviewmiddleeast.com/

Πηγές:

-FCSA

-<http://www.economy.gov.ae/>

-<http://www.dubaichamber.com/resources/research-reports/sectoral-reports#>

ⁱProtenders

ⁱⁱ GlobalData's "Construction in the UAE - Key Trends and Opportunities to 2023

ⁱⁱⁱ Protenders

^{iv} Property Finder, September 2019